

ותן חלקנו בתורתך נקודות למחשבה והתעמקות בענייני פרשת בלק

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת בלק
תש"פ

www.rachlin.org.il

להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1

- א. בפרשת בלק בולטת העובדה שעם ישראל כולו היה בסכנה מפני קללתו של בלעם, אך לא היה מודע לכך כלל! ה' ית' ניהל את כל המערכה בלי השתדלות כלל מצד עם ישראל. עם ישראל לא ידע - ה' ית' ידע וגרם לכך שבמקום לקלל בלעם יברך! מאידך בסוף הפרשה כאשר בלעם מייעץ להחטיא את עם ישראל "אלוקיהם של אלה שונא זימה הוא", ה' ית' כלל לא מתערב. מפני שכאן יש בחירה חופשית: עם ישראל צריך לדעת לקרוא את "מפת הקרב הרוחנית" בעצמו! להכיר את תחבולות היצר הרע הפרטי והיצר הרע הכללי! ולצערנו, כמו בשאר הנפילות שהיו במדבר, גם כאן רבים נכשלו. המחיר היה כבד, רבים מאוד מתו במגיפה.
- ב. לא קל לקום מתוך העדה, בשום זמן, בשום נושא. תמיד קשה "ללכת לפני המחנה". לעמוד לבד - לטובת הכלל. תמיד משלמים מחיר כבד. במקרה של פינחס - זכה שנעשו לו ניסים רבים וזכה לברית כהונת עולם.
- ג. בלעם - הוא "הלעומת זה" של משה רבינו, הופכי לגמרי, בעל מידות קשות. כדי לשמור על הבחירה החופשית, תמיד יש מול הצדיקים, "הלעומת זה" שלהם.
- ד. הקשר של בלעם עם ה' ית' - בלעם טען לקשר עם "הוי"ה" וגם "הוי"ה אלוקי", היה בטוח שה' ית' ידבר עמו בלילה! וכך היה. האלוקים דיבר עמו. היה בטוח שגם במשך היום ידבר עמו - לאחר שערך הקורבנות, וכך היה! הוא מתחילה אמר שהוא לא יכול לפעול כלום - רק מה שיגיד לו ה' ית'! למרות שהוא שנה את ישראל ורצה בחיסולם! שזה הפך רצון ה' ית'! הוא כל הזמן התכוון לרע - אך כביכול "נדבק" בבורא ית'! והודה שהוא כפוף לו ית'! לכן כל הזמן חיפש למצוא עוונות אצל ישראל, על מנת שיוכל לקטרג עליהם וקללתו תחול! הוא רצה לכוון את הזמן מתי ש"א-ל זועם בכל יום" ואז לקלל. ה' ית' לא זעם באותו יום! כי ה' ית' לא מחוייב - הוא בעל הבית!
- ה. היחס של ה' ית' לבלעם - כפי המשתמע מהפרשה כולה וממעשיו וכוונותיו ומידותיו הרעות של בלעם - כך היה יחסו של הבורא ית' אליו. חכמינו אמרו: ה' דיבר עם בלעם "לכבודם של ישראל". לפעמים אין ברירה וה' ית' מדבר עם רשע - על מנת להציל את ישראל! היחס הוא, להבדיל כמו אדם הזורק עצם מאחורי גבו לכלב שיאכל. כל עוד יש צורך ברשע - הרשע חי. לבסוף בלעם נהרג בחרב. גם בשמיים ה'

ית' מתייחס לשט"ן וחייליו, כל עוד צריכים אותם, לצורך הבחירה. לעתיד לבוא – ישחוט ליצר הרע. אם יצר הרע היה פועל מתוך "כוונה לשמה" היה מקבל שכר על פועלו, כמו כל מלאך, אך היות והוא מרד בה' ית' ופועל מתוך כוונת זדון ועל מנת להמליך עצמו כביכול במקום ה' ית', אז סופו יהיה מר! מובן שגם השט"ן כמו בלעם לא יכול לפעול שום פעולה בלי רשות והסכמה מצד בורא עולם ית'!

ו. בלק – בלק הבין את חולשתו וחולשת עמו. "ויגור מואב" – הוא ידע שעם ישראל רוצה רק לעבור דרך ארצו, אבל אפילו לזה הוא לא היה מוכן. הוא פחד מ"השתלטות אזורית" מצד עם ישראל, הוא הבין היטב שה' ית' נלחם לטובת ישראל. ובמלחמה אין לו שום סיכוי, ובמקום להיכנע ולהבין את "מקומו ואת מיקומו" – מרד בה' ית' – כי לא היה מוכן להשתעבד לעם ישראל ולשלם להם מס! כאן הטעות הראשונה. הטעות השנייה שבנה על "כוחו של בלעם" ולא הבין ש"אין עצה כנגד השם"! ואין לאף בריה יכולת כלשהי כנגד רצונו של ה' ית'! "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום".

ז. בלק ובלעם – היחסים ביניהם מורכבים – ציפיות ואכזבות! גאווה וכבוד. בלק מבקש שיקלל את עם ישראל, לא צלח, מנסה שוב ושוב, לא צלח. ואז בלעם מברך את עם ישראל – על כורחו כמובן! בלק אומר, אל תקלל ואל תברך! ובסוף בלעם מברך ברכה ארוכה וטובה! חכמים אמרו: מברכותיו של בלעם מבינים מה התכוון לקלל! בלק מאוכזב והולך למקומו.

ח. מלכודת בשלבים – המדרש מבאר כיצד החטיאו את עם ישראל וכיצד עצתו של בלעם התקיימה: הכינו תחבולה בת מספר שלבים, בדרך של עבירה גוררת עבירה, מהקל אל הכבד. ככתוב: "כך היא אומנתו של יצר הרע: היום אומר לו עשה כך, ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עבוד עבודה זרה, והולך ועושה", לכן צריכים להתעמק במלכודות היצר הרע ולנסות לראות על פי תחילתן את סופן. ועל ידי שנילחם ביצר הרע ונידבק בה' ית' ובתורתו, תבוא הגאולה במהרה ברחמים.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.